

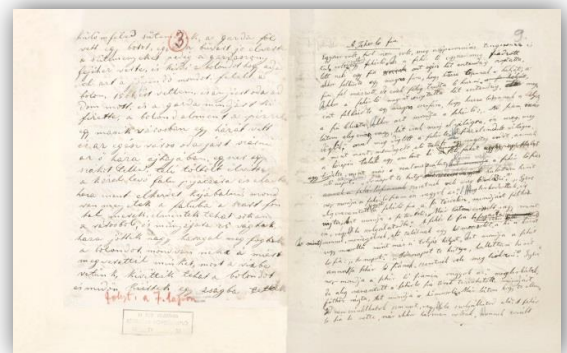

VILÁGTEREMTŐ TÁRGYAK - ÓRAVÁZLAT

A Világteremtő tárgyak kreatív íráson alapuló csoportos feladat, amelyben a résztvevők Arany János személyes tárgyai alapján írnak saját történeteket. A játék célja megteremteni a közös történetmesélés élményét, saját történeteket alkotni, megismerni Arany János életművének legfontosabb irodalmi műfajait.

Bevezetés - A történetmondás hagyománya az Arany családban

Arany János családjában a történetmondás, és a történetek gyűjtése fontos hagyomány. Édesapja, Arany György a nagyszalontaiak visszaemlékezése szerint kifejezetten jó elbeszélő volt, Arany János pedig az iskolában a vele egykorú kisdíákoknak, majd később tanítványainak is mesélt alkalmanként. Arany Jánosné Ercsey Julianna, aki szintén jó történetmondó hírében állt, gyermekeivel, Arany Juliskával és Arany Lászlóval az 1850 és 1862 közötti időszakban maguk is gyűjtik a könyékbeli meséket. Kéziratos mesegyűjteményüket, melyet a PIM kiállításán is megtalálhattok, Arany László rendezti sajtó alá és jelenteti meg *Eredeti mesék* címmel.¹

Az Arany család kéziratos mesegyűjteménye, MTA

¹ http://real.mtak.hu/79261/1/GulyasJuditarany1704_b_u.pdf

Instrukció

Képzeld el, hogy Aranyéknál vendégeskedünk és esti programként történetmondással szórakoztatjuk magunkat. Kint már besötétedett, de a lakásban izgalmas tárgyakat találunk. Kapcsolódjanak ezek a tárgyak a történeteink fontos szereplőihöz, eseményeihez.

1. A Diákok választanak a tárgyak közül
lelőhely: letölthető anyagok

2. A diákok választanak a világ kártyák közül
lelőhely: letölthető anyagok

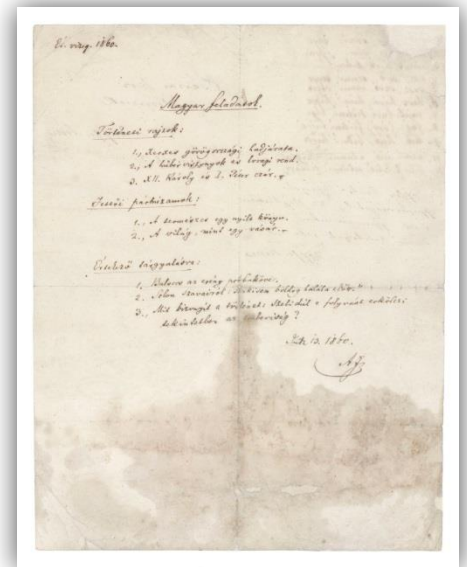
3. Instrukció: Engedjétek szabadon a fantáziátokat, és a választott világon belül írjátok egy történetet, amelyben ez a tárgy fontos szerepet tölthetett be! De vajon mit? Vajon kié lehetett? Melyik pillanatban bukkant fel? Hogyan változtatta meg az események sodrát?

A történetek maradhatnak az ötlet szintjén, de igény esetén hosszabb projektfeladat is indulhat a teljes történetek megírásával.

Közös történetmondás

A közös történetmondás bevezetője szólhat Arany János Nagykőrösi tanári éveiről.

1851-től kilenc évig a Nagykőrösi református gimnázium tanára. Bírálóként, tanácsadóként részt vett az ifjúság irodalmi vállalkozásaiban. A különféle pályázatok döntőbírája, a nagykőrösi főgimnáziumban változó címeken megjelenő ifjúsági lapok legfőbb támogatója s ily módon a szervezetten létre nem hozhatott önképzőkör vezetője volt.² Szívesen terelte diákjai figyelmét olyan tárgyak és műfajok felé, amelyek őt magát is elevenen érdekelték.³

Arany János által írt tételsor

² A kiállításon látható például egy általa írt tételsor, amelyen a következő címek közül választhatnak a vizsgázók: A természet egy nyílt könyv; A világ mint egy vásár; Balsosrs az erény próbaköve

³ Arany Nagykőrösi éveiről és tanári tevékenységéről bővebben: <https://www.arcanum.hu/hu/online-kiadvanyok/MuMaTu-a-mult-magyar-tudosai-1/arany-janos-282/a-tanar-29D/>

A viládkártyák hangulatai, témafelvetései alapján a diákok munkái is kapcsolhatók lesznek arany jellegzetes műfajaihoz, témáihoz:

Hősi világ - lovagregény, hősi költemény (pl. Toldi)

Tökkelütött világ - groteszk, paródia (pl. Bolond Istók)

Kiszolgáltatottak világa - az elnyomást tematizáló balladák (pl. Walesi bárdok, Zách Klára)

A baljós csend világa - balladai homály

Mindennapok világa - pátosz nélküli önirónia, mindennapiság, mint humorforrás például Arany kitüntetésekre, elismerésekre adott reakcióiban (pl. bökversek)

Levezetés:

Ha mindenki elmondta a történetét, keressétek meg az online Arany kiállítás tereiben az általatok választott tárgyakat és olvassátok el, hogyan kerültek a múzeumba, milyen történetek kapcsolódnak hozzájuk Arany János életéből.